

De Vikingen in Oklahoma?

Beschrijving

De *Heavener Runestone* en zijn mysterieuze inscriptie bewijst volgens sommigen dat de Vikingen naar *Oklahoma* reisden.

De *Runestone*, gelegen in [Heavener Runestone Park](#), werd voor het eerst ontdekt in 1830, maar sommigen geloven dat het honderden jaren eerder was achtergelaten door Viking-ontdekkingsreizigers. De mysterieuze runeninscripties op de *Heavener Runestone*, gevonden in het *Ouachita-gebergte* in het oosten van Oklahoma zouden daarop duiden.

Sinds ze de *Heavener Runestone* voor het eerst zag als een jong meisje, was *Gloria Farley* geobsedeerd door het ontrafelen van de geheimen achter de symbolen die in deze curiositeit uit het oosten van Oklahoma zijn uitgehouwen. Het zijn acht symbolen die geleerden al tientallen jaren in verwarring brengen. Waarom verschenen deze Scandinavisch ogende runen in deze door land omgeven regio van Amerika, en wie is verantwoordelijk voor het maken ervan?

Voor gelovigen zoals Farley bewijst de Oklahoma Runestone dat de Vikingen meer dan 1000 jaar geleden de rivier de Mississippi opvoeren. Voor anderen is de steen een uitgebreide hoax met een modernere oorsprong.

Gloria Farley en haar zonen met de Oklahoma Runestone in 1971.

De vroegste vermelding van de Oklahoma Runestone stamt uit de late jaren 1830 toen een Choctaw-jachtgezelschap de runen tegenkwam. Sindsdien noemden de lokale bevolking in het gebied de rots ten onrechte "Indian Rock", in de overtuiging dat indianen de inscripties hadden gemaakt. In 1928 begon het lokale meisje Gloria Farley haar obsessie met het onderzoeken van de inscripties en het ontdekken van hun ware oorsprong.

"[Farley] bracht het grootste deel van haar volwassen leven door met het onderzoeken van de steen", vertelde Amanda Garcia, manager van Heavener Runestone Park aan de BBC. "Ze reisde door de hele VS, ging naar Egypte en ging naar verschillende plaatsen om naar verschillende markeringen te kijken."

Tijdens haar zoektocht nam Farley contact op met *Smithsonian* over de Oklahoma Runestone, en ze vertelden haar dat degene die de inscripties had geschreven, dit in een Scandinavische taal deed.

In het runenschrift staat er *GNOMEDAL*, een combinatie van *kabouter* en *dal* wat *zonnewijzervallei* of *monumentvallei* betekent. Met meer stukjes van de puzzel wilde Farley weten waarom en hoe het Scandinavische schrift daar kwam.

In 1986 bepaalde *Dr. Richard Nielson* van de *Universiteit van Denemarken* dat de markeringen moesten worden vertaald als GLOMEDAL, wat *Glome's Valley* betekent, wat duidt op een landclaim. Een andere interpretatie betreft de overtuiging dat de markeringen versleutelingen zijn om de datum 11 november 1012 weer te geven. Maar de vraag blijft wie de karakters heeft uitgehouwen en wanneer ze zijn uitgehouwen. Andere stenen met runeninscripties zijn gevonden in Poteau, Shawnee en Tulsa in Oklahoma.

Met nieuwe informatie van het Smithsonian begon Farley na te denken of Scandinavische ontdekkingsreizigers de runen in de Oklahoma Runestone hadden kunnen uithouwen. Het idee dat Viking-kolonisten Amerika hadden kunnen bereiken, was niet nieuw. Veel geleerden geloven dat *Leif Erikson*, een Noorse ontdekkingsreiziger, bijna 500 jaar vóór Columbus erin slaagde om naar het hedendaagse Canada te reizen. Twee sagen uit 1200 beschrijven de reis van Erikson naar *Vinland*, of het hedendaagse Newfoundland. Met dit in gedachten vond Farley het niet onredelijk dat sommige Vikingen misschien de Mississippi op waren gereisd.

Ik begon te geloven dat de symbolen op de steen aangaven dat Noormannen het gebied hadden bezocht vóór de tijd van Columbus. Ik hernoemde de rots tot 'The Heavener Runestone' en begon mijn zoektocht naar soortgelijke inscripties in het gebied, schreef Farley in haar boek *In Plain Sight: Old World Records in Ancient America*.

Als de Vikingen naar Rusland, Ierland, Engeland, Frankrijk en naar het uiteinde van de Middellandse Zee waren gevaren, waarom zou het voor hen dan onmogelijk zijn geweest om Oklahoma te bereiken via de rivier de Mississippi? vroeg Farley zich af. Ze geloofde dat de Vikingen langs de kust van Newfoundland hadden kunnen zeilen, uiteindelijk Florida konden bereiken en de Golf van Mexico binnenvaren.

De rivier de Poteau ligt maar een paar kilometer verderop, zei parkmanager Garcia. *Denk niet aan hoe de waterwegen er nu uitzien. Vóór alle kunstmatige meren en dammen waren deze kleine kreek en grote rivieren en waterwegen.*

Gloria Farley

Na verloop van tijd werd Farley de leidende stem van deze theorie, en haar overtuigingen werden alleen maar sterker toen de lokale bevolking nog twee stenen vond die anderhalve kilometer van elkaar verwijderd waren. Ondanks Farley's vurige overtuiging dat de Vikingen verantwoordelijk waren voor de inscripties, zijn andere geleerden en experts daar niet zo zeker van.

De waarheidsgetrouwheid van de Heavener-steen als een Viking-artefact is problematisch. Het taalkundige bewijs is dubbelzinnig, schreef Lyle Tompsen, een archeoloog die gespecialiseerd is in de Vikingperiode, in een artikel over de steen. Bovendien merkte Tompsen op dat de inscripties op de Oklahoma Runestone en de andere twee runeninscripties in de buurt niet overeenkomen met de Oudnoorse grammatica en structuur.

In 2015 uitte Henrik Williams, professor Noordse talen aan de Universiteit van Uppsala in Zweden, ook zijn twijfels over de authenticiteit van de inscripties door tegen de *Southwest Times Record* te zeggen: *Alle woorden hebben een einde, 1000 en 500 jaar geleden terug*, in verwijzing op het feit dat de Oklahoma-inscripties geen definitieve eindjes hebben. *[Het ontbreken van een einde] is een ding dat we verontrustend vinden*, zei hij. Bovendien lijkt de taal op de steen iets anders te zijn dan het Oudnoors.

â??De inscripties zijn geen Viking-script, maar een combinatie van Elder Futhark en Younger Futhark, dat dateert van vÃ³r de tijd dat de Vikingen zouden hebben gereisdâ??, verklaarde Dennis Peterson, een archeoloog en manager van het Spiro Mounds Archaeological Centre, aan de BBC.

Een ander probleem met de Oklahoma Runestone: er is geen definitieve lay-out.

â??Geen van de ooit gevonden Amerikaanse inscripties heeft enige vorm van lay-out of versiering. Dat is nog iets dat niet echt in het patroon past.â?• merkte Williams op. Ten slotte is de aanwezigheid van Viking-inscripties in Oklahoma moeilijk te geloven, gezien het enorme gebrek aan inscripties op plaatsen waarvan historici zeker weten dat er ooit Vikingen hebben geleefd.

â??Er zijn geen Vikingen of eerdere inscripties op IJsland of Groenland, dus het is een grote sprong van Zweden naar Heavener.â?• Met de mening van experts die de theorie van Farley in twijfel trekken, blijft de vraag: wie heeft de Oklahoma Runestone ingeschreven en waarom?

â??Behoudens elk nieuw bewijs, kan de steen het best als een moderne creatie worden beschouwd â??, concludeerde Tompsen in zijn paper. â??Historisch bewijs uit de 19e eeuw over zowel de Viking Revival, Scandinavische immigratie als het gebrek aan archeologisch bewijs van Noorse excursies naar het westen van de VS,â?• schreef Tompsen, â??suggereert sterk dat de steen een 19e-eeuwse creatie is van een Scandinavische immigrant (waarschijnlijk een Zweedse immigrant die in het plaatselijke treindepot werkt)â?•.

Peterson is het met Tompsen eens en schrijft aan de BBC: â??Het is waarschijnlijker dat iemand die ouderling Futhark op school leerde, doorkwam en het equivalent van graffiti achterliet.â?•

Andere theorieën over de oorsprong van de steen omvatten vermeldingen van de La Salle-expeditie van 1687 die Louisiana claimde voor Frankrijk of een Zweedse kapitein die in het begin van de 18e eeuw Duitse kolonisten naar het gebied leidde.

De overvloed aan theorieën trekt jaarlijks duizenden bezoekers naar de Oklahoma Runestone. Van Viking-enthousiastelingen tot genietters van het buitenleven, velen bezoeken de site en kunnen niet anders dan nadenken over hun eigen theorieën over hoe de inscripties daar terechtkwamen.

â??We hadden een heer uit Oostenrijk en zijn enige doel om naar de VS te komen was om de steen te zienâ??, zei Garcia tegen de BBC. â??Toen ik hier vijf jaar geleden voor het eerst begon, hadden we ongeveer 400 mensen per maand; nu hebben we er zoveel in een week. Afhankelijk van de verschillende tijden van het jaar, kunnen we 2.000 mensen of meer hebben tijdens een normaal weekendâ?•, vervolgde Garcia.

Deelnemers aan het Heavener Runestone Festival, waar de (mogelijke) connectie met de Vikingen wordt gevierd.

De mogelijke Viking-verbinding van de Oklahoma Runestone inspireerde zelfs een jaarlijks festival dat de afgelopen 10 jaar actief is geweest. Verkopers, re-enactors en bezoekers maken allemaal de pelgrimstocht naar de locatie om deel te nemen aan een viering van Vikingen in Amerika â?? ongeacht of het historisch correct is. Hoewel de kans klein is dat Vikingen naar Oklahoma zijn gevaren, is het meer dan genoeg reden om feest te vieren.

Datum aangemaakt

2023/07/13